

خبر

تراکنش‌های بانکی مج ۲۴ هزار میلیارد دلار مالیاتی را گرفت

● مدیر کل دفتر بازرسی ویژه مبارزه با پول‌شویی و فرار مالیاتی سازمان امور مالیاتی از شناسایی ۲۴ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی و صدور برگ تشخیص با رصد تراکنش‌های بانکی خبر داده است؛ امری که می‌تواند راهی به تحقق فرارهای مالیاتی ۴۰ هزار میلیاردتومانی باشد.

به گزارش ایسنا، سال ۱۳۹۸ یکی از معدود سال‌های سخت اقتصاد ایران در چند دهه گذشته است. یکی از عوامل اصلی این مسئله محدودیت‌های ایجادشده در مسیر صادرات نفت است که باعث می‌شود کشور از حجم زیادی از درآمدهای ارزی محروم شود. در چنین فضایی دولت مجبور است برای بستن بودجه خود به درآمدهای مالیاتی روی بیاورد اما از آنجا که مباحث مالیاتی بسیار حساس است، نمی‌توان به‌راحتی درباره افزایش مالیات‌ها تصمیم خاصی گرفت. در شرایط فعلی که اقتصاد کشور وارد دوره‌ای از شرایط رکودی شده است، نمی‌توان به واحدهای تولیدی فشار مالیاتی بیشتری وارد کرد. در این شرایط یکی از بهترین گزینه‌ها برای کسب درآمدهای بیشتر از حوزه مالیاتی پیگیری مالیات‌هایی است که باید اخذ می‌شده اما در عمل پرداخت نشده است؛ چیزی که با عنوان فرارهای مالیاتی شناخته می‌شود و مدیر کل دفتر بازرسی ویژه مبارزه با پول‌شویی و فرار مالیاتی سازمان امور مالیاتی نیز از شناسایی بیش از ۲۴ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی با رصد تراکنش‌های بانکی و صدور برگ تشخیص، در سه سال اخیر خبر داده است.

بر اساس گزارش سازمان امور مالیاتی، هادی خانی گفته است در سه سال گذشته، اقدامات لازم به‌منظور اخذ صورت‌حساب‌های بانکی حدود ۱۷ هزار مؤدی مشکوک به فرار مالیاتی و همچنین تفکیک و ارسال اطلاعات به ادارات کل برای شناسایی مؤدیان و مطالبه و وصول مالیات متعلقه انجام شده و در حال حاضر هم بالغ بر ۴۲۲ میلیون رکورد اطلاعات تراکنش‌های بانکی افراد مشکوک به فرار مالیاتی در سطح کشور، در دستور رسیدگی واحدهای مالیاتی قرار دارد.

مدیر کل دفتر بازرسی ویژه مبارزه با پول‌شویی و فرار مالیاتی سازمان امور مالیاتی همچنین از شناسایی حدود شش هزار مؤدی جدید از طریق شناسایی و رسیدگی به اطلاعات تراکنش‌های مشکوک بانکی خبر داده است و اظهار کرده تاکنون از محل بررسی تراکنش‌های مشکوک بانکی حدود هشت هزار شخص، بالغ بر ۲۴ هزار میلیارد تومان فرار مالیاتی، شناسایی و برای این اشخاص برگ تشخیص صادر شده است.

پیش از این هم رئیس سازمان امور مالیاتی در جلسه با فعالان بخش خصوصی استان خراسان رضوی از فرار مالیاتی حدود ۴۰ هزار میلیاردتومانی خبر داده بود.

ایین حجم عظیم از فرارهای مالیاتی در کشور باعث تشکیل حدود ۱۰ میلیون پرونده مالیاتی شده که میثم موسایی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران، معتقد است تعداد بالای این پرونده‌ها باعث شده اسکان کارآمدترکردن سیستم مالیاتی در این شرایط وجود نداشته باشد و برای این کار بهتر است سازمان امور مالیاتی در وهله اول تمرکز خود را روی یک میلیون پرونده مالیاتی که از همه مهم‌تر هستند، بگذارد چراکه این پرونده‌ها احتمالا بیشترین فرار مالیاتی را هم در خود دارند.

به گزارش ایسنا، هادی خانی، مدیر کل دفتر بازرسی ویژه مبارزه با پول‌شویی و فرار مالیاتی، پیش از این نیز گفته بود که سه سال اخیر حدود ۳۳ هزار و ۷۰۰ میلیارد تومان از محل شناسایی فرارهای مالیاتی، تشخیص و مطالبه شده که فقط ۱۸ هزار و ۴۰۰ میلیارد آن مربوط به سال ۱۳۹۷ بوده است.

لاریجانی گرفتن مجوز از سران برای انتقال بازرگانی دولتی را رد کرد

● عضو کمیسیون کشاورزی مجلس گفت: روحانی برای انتقال شرکت بازرگانی دولتی از وزارت جهاد کشاورزی به وزارت صمت از شورای هماهنگی سران قوا مجوزی نگرفت.عبدالله حاتمیان، عضو کمیسیون کشاورزی مجلس، در گفت‌وگو با فارس در پاسخ به اینکه آیا انتقال شرکت بازرگانی دولتی از وزارت جهاد کشاورزی به وزارت صمت از شورای هماهنگی سران قوا و تأیید مقام معظم رهبری صورت گرفته است؟ گفت: در جلسه‌ای آقای لاریجانی، رئیس مجلس، دراین‌باره نقل کرد که آقای روحانی به دنبال تشکیل وزارت بازرگانی بود پس از آنکه نشد موضوع را در شورای هماهنگی سران قوا مطرح کردند و پس از آنکه آنجا هم جوابی نگرفته بود، رفته و اجازه گرفته است.او در پاسخ به اینکه اگر آقای رئیس‌جمهور برای انتقال شرکت بازرگانی دولتی از وزارت جهاد به وزارت صمت مجوزی از سوی سران سه قوه نداشته است، پس چطور این شرکت را منتقل می‌کند، گفت: استنباط من این است اگر انتقال شرکت بازرگانی دولتی اکنون بدون اجازه و ورود مجلس انجام شده نشان می‌دهد که آقای روحانی مجوز این کار را گرفته است.

اقتصاد

باوجود صدور حکم دادگاه، واحدهای مسکونی سهامداران پس از یک سال تخلیه نشد

ماجرای بنیاد تعاون ناجا و یک حکم قانونی

انتقال مالکیت با وجود مشکل قانونی

بعد ادامه می‌دهد: «باین‌حال بعد از یکسری اختلافات داخلی، خاتم‌الانبیا بلوک ۱۶ را به مزایده گذاشت تا مالکیت آن را به خاتم‌الانبیا یا زیرمجموعه‌های خود منتقل کند. در همان اوایل دادگاه بعد از چند جلسه، قاضی عباسی، در حضور دو وکیل قرارگاه و وکیل ما، اعلام کرد که حق با ماست و این مسئله با امضای وکلا در دادگاه به ثبت رسید. باین‌حال، بعد از شش‌ماه انتظار، رأی به نفع بنیاد تعاون ناجا صادر شد و به حکم قاضی، دو دانگ از زمین‌های این بلوک به نام آنها شد. این حکم مورد اعتراض ما قرار گرفت و بعدها هم باطل شد، اما حتی با پذیرش این حکم، دو دانگ از عرصه (زمین) در اختیار بنیاد تعاون ناجا قرار گرفت و اعیان (ساختمان) از آن سهامداران بود. اما بنیاد تعاون ناجا واحدهای مسکونی را در اختیار پرسنل خود قرار داد».

به گفته او: «آقای ممبینی، مدیرعامل بدی تعاون اینارگران صنعت نفت و گاز هم‌زمان این ملک را به مبلغ دو میلیارد و ۸۰۰ میلیون تومان در حدود سال‌های ۸۵-۸۶، به نام شخصی معامله می‌کند. آنها نمی‌توانستند ملک تعاونی را وقتی به مردم فروخته شده، به فرد دیگری بفروشند». باتمان‌قلیچ روایت می‌کند: «باین‌حال با کش‌وقوس زیاد، پس از چند سال در دادگاه شماره ۱۶ که نفع ما صادر شد. در دادگاه شماره دو کرج، هم بدوی و هم تجدیدنظر حکم به نفع ما صادر شد. در این حکم آمده این بلوک متعلق به اعضای تعاونی اینارگران است و باید دادگاه آن را تحویل اعضا دهد. این حکم را به همراه نماینده دادستان استان البرز و اعضای تعاونی، به پرسنل ابلاغ کردیم». او ادامه می‌دهد: «برای مقام معظم رهبری، رئیس‌جمهور، معاون اول رئیس‌جمهور، رئیس قوه قضائیه، رئیس مجلس و معاون هر دو و حتی کمیسیون اصل ۹۰ هم نامه نوشتیم تا به این موضوع رسیدگی کنند». وی می‌گوید: «شش‌ماه اول جنگ، فرماندار آبادان بودم. صدام، هفت‌بار به آبادان حمله کرد و آنها را شکست دادیم. اما حالا ملک خودمان را نمی‌توانیم پس بگیریم. حالا با توجه به افزایش قیمت‌ها امکان خرید خانه دیگری را هم نداریم».

اشتباهات در قانون مالیات برارزش افزوده در حال تکرار است

خطای استراتژیک نمایندگان

موضوع مالیات بر ارزش افزوده تشویق نیست بلکه نوعی تئیه است. برای مثال یک شرکت تولید دارو، مالیات بر ارزش افزوده را در صورتحساب‌های خود درج نمی‌کند، اما مالیات بر ارزش افزوده پرداخت‌شده بابت کالای خریداری و خدمات دریافتی را نمی‌تواند مسترد کند. این مالیات‌ها در محاسبه بهای فروش دارو جزء بهای تمام‌شده کالا منظور شده و مبالغ پرداختی بابت مالیات ارزش افزوده با افزایش قیمت فروش عملاً به مصرف‌کننده منتقل می‌شود.او می‌گوید: مالیات ارزش افزوده بر این نوع کالا و خدمات باید مشمول مالیات با نرخ صفر باشد. در این روش، نرخ مالیات مندرج در صورت‌حساب فروش کالا، صفر درصد درج می‌شود و مالیاتی از مصرف‌کننده دریافت نمی‌شود؛ اما تمام مالیات‌های ارزش افزوده پرداختی برای خرید کالا و خدمات امکان استرداد دارند.به گفته شمس احمدی این اشتباه در تدوین قانون فعلی نیز در حال تکرار است

نرخ صفر باشد. در این روش، نرخ مالیات مندرج در صورت‌حساب فروش کالا، صفر درصد درج می‌شود و مالیاتی از مصرف‌کننده دریافت نمی‌شود؛ اما تمام مالیات‌های ارزش افزوده پرداختی برای خرید کالا و خدمات امکان استرداد دارند.به گفته شمس احمدی این اشتباه در تدوین قانون فعلی نیز در حال تکرار است و بارها دراین‌باره تذکر داده شده؛ اما این اشتباه اصلاح نشده است. با توجه به اینکه قانون جدید مراحل تصویب در مجلس شورای اسلامی را طی می‌کند، انتظار می‌رود قانون اصلاح شده و شرکت‌هایی که مشمول معافیت مالیاتی شده‌اند، مالیات را بر اساس نرخ صفر محاسبه کنند تا هزینه مالیات بر ارزش افزوده بابت خرید کالا و خدمات ضروری به مصرف‌کننده منتقل نشود.

مالیات بر ارزش افزوده سازوکاری برای کنترل مصرف

اگرچه شمس احمدی به عنوان یک حسابدار رسمی بر این باور است که اشتباه‌های قانون مالیات

شرق: در همان ششش ماه اول جنگ، صدام حملات مستقیم خود را به خوزستان آغاز کرد. یکی از شهرها که در نوک پیکان حمله قرار داشت و مردم آن درست ۸روز پس از شروع جنگ، در محاصره نیروهای بعثی قرار گرفتند و مردم آن دیار با جان‌ودل از مام میهن دفاع کردند. آبادان بود. فرماندار آن روزها، فردی بود به نام فریور باتمان‌قلیچ که شش‌ماه تمام در مقابل صدام ایستادگی کرد. حال این روزهای این مرد، شرح حال دردناکی است. او به‌همراه تعدادی از همکارانش در وزارت نفت، از سهامداران تعاونی اینارگران صنعت نفت و گاز هستند که مجموعه‌ای از کارمندان شرکت ملی گاز و شرکت ملی نفت را پوشش می‌دهد. اما حالا خانه‌هایی که زبردست این تعاونی با پول همین مردم مبارز ساخته شد، ابزار اختلافاتی شد که خانه را از جنگ‌شان دراورد. باتمان‌قلیچ می‌گوید: «شش‌ماه اول جنگ، فرماندار آبادان بودم. صدام، هفت‌بار به آبادان حمله کرد و آنها را شکست دادیم. اما حالا ملک خودمان را نمی‌توانیم پس بگیریم».

ماجرایچه بود؟

تعاونی اینارگران صنعت نفت و گاز با سهامداری تعدادی از کارمندان شرکت ملی گاز ایران و بعضاً شرکت ملی نفت، به‌صورت چندمنظوره فعالیت می‌کرد. این تعاونی با سهام اعضای خود، آغاز به انجام پروژه‌های مختلفی ازجمله پروژه‌های مسکونی و اجرائی در حوزه نفت و گاز می‌کند. در سال ۱۳۸۰، این تعاونی زمینی به وسعت ۱۷هزار مترمربع را در مهرشهر کرج خریداری کرد تا در آن مجتمعی مسکونی با نام «گلستان» را پشت کاخ مروارید (کاخ شمس) بسازد؛ ۲۸۰ واحد در قالب ۱۶ بلوک که قرار بود تا پایان سال ۱۳۸۱، آنها را به صاحبان اصلی‌اش (یعنی همان سهامداران) تحویل بدهد. بر همین اساس هم این تعاونی، واحدهای مذکور را به مردم پیش‌فروش می‌کند و مقرر می‌شود باقی اقساط با دفترچه قسط تا زمان تحویل، با تعاونی تسویه شود. اقدامی که تا پایان سال ۱۳۸۱، با نامه‌ای که به دست خریداران بلوک ۱۶ این مجتمع می‌رسد، انجام شده و تسویه کامل انجام می‌شود. درحالی‌که تعاونی اینارگران صنعت نفت و گاز در مراحل نهایی ساخت ایین مجتمع بود، مدیرعامل و هیئت‌مدیره این تعاونی بـا پولی که از خریداران در دست داشتند، در پروژه خط لوله تنگ بیجار که یک پروژه نفتی است، سرمایه‌گذاری می‌کنند. برای این پروژه، ماشین‌آلاتی از قرارگاه

شرق: اختلاف‌نظرهای زیادی بر سر نحوه پرداخت مالیات بر ارزش افزوده وجود دارد. اخیراً گروهی در مجلس به‌دنبال اعمال معافیت مالیاتی برای ۱۰ نوع کالا ازجمله محصولات کشاورزی فراوری‌نشده، شیر خشک تغذیه کودکان، انواع داروهای درمانی و هشت نوع خدمات دیگر هستند و این مصوبه درحال حاضر در مجلس در دست بررسی است. منصور شمس احمدی، حسابدار رسمی دراین‌باره به «شرق» می‌گوید: معافیت مالیاتی موضوع مالیات بر ارزش افزوده تشویق نیست بلکه نوعی تئیه است. برای مثال یک شرکت تولید دارو، مالیات بر ارزش افزوده را در صورتحساب‌های خود درج نمی‌کند اما مالیات بر ارزش افزوده پرداخت‌شده بابت کالای خریداری و خدمات دریافتی را نمی‌تواند مسترد کند. این مالیات‌ها در محاسبه بهای فروش دارو جزء بهای تمام‌شده کالا منظور شده و مبالغ پرداختی بابت

مالیات ارزش افزوده با افزایش قیمت فروش عملاً به مصرف‌کننده منتقل می‌شود. به باور او، با وجود بازنگری در قانون ارزش افزوده در مجلس، اشتباهات گذشته در قانون ارزش افزوده در حال تکرار شدن است. سیدفرید موسوی، نایب‌رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی نیز در گفت‌وگو با «شرق» تأکید می‌کند که اخذ مالیات بر ارزش افزوده راهی برای اجرای عدالت اجتماعی است و مجلس با توجه به نظر فعلی از مالیات بر ارزش افزوده پرداخت‌شده بابت کالای خریداری و خدمات دریافتی را نمی‌تواند مسترد کند. به‌ویژه در موضوع استرداد‌ها را اصلاح کند. قانون مالیات بر ارزش افزوده، پیچیدگی‌های زیادی دارد که زمینه را برای بروز تخلف هموار می‌کند. ازآنجاکه در فرآیند تولید زنجیره‌ای از عوامل دخالت دارند و در هر مرحله، پرداخت مالیات بر ارزش افزوده، در قیمت نهایی محصول تولیدی تجمع پیدا می‌کند، در قانون سازوکاری پیشنهاد شده است که تولیدکننده نهایی، با ارائه فاکتور خرید نهاده‌هایی که در تولید محصول نهایی مشارکت داشته است، رقم مربوط به مالیات بر ارزش افزوده نهاده‌های تولید محصول نهایی را از سازمان امور مالیاتی دریافت کند اما اغلب بین تولیدکنندگان با سازمان مالیاتی بر سر استرداد این مبالغ چالش‌های جدی وجود دارد. بحث اصلی بر سر عدم شفافیت و گاه فسادهایی است که در این حوزه رخ می‌دهد. متولیان سازمان امور مالیاتی بر این باورند که تولیدکنندگان فاکتورسازی می‌کنند و رقم هزینه‌های آنها واقعی نیست؛ بنابراین زیر بار استرداد مالیات بر ارزش افزوده نمی‌روند. به خاطر همین مشکلات مجلس

یادداشت

تشدید کسب‌وکار و راه‌اندازی موتور اقتصاد به منظور شکست تحریم‌ها

جلیل کاربخش رئیس خانه صنعت و معدن کرمان

● لازمه دستیابی به توسعه و پیشرفت اقتصادی کشورها، توسعه کسب‌وکارها در زمینه‌های تولید، خدمات و صادرات و همچنین گسترش کارآفرینی است. افزایش فعالیت‌های کارآفرینانه، همراه با افزایش تولید ناخالص ملی، موجب افزایش درآمد ملی و رفاه اجتماعی با همراهی اشتغال خواهد شد. فراهم‌آوردن زمینه مناسب اقتصادی و تجاری، برای توسعه کسب‌وکارها و کارآفرینی از یک سو مستلزم ارائه آموزش‌ها و مهارت‌های کارآفرینی با رویکرد بازارمحور و براساس نیازهای جامعه و از سوی دیگر نیازمند شناخت و رفع موانع و ایجاد زمینه‌های مناسب برای توسعه فعالیت‌های تولیدی و خدماتی با محوریت صادرات غیرنفتی در شرایط فعلی است. تجربه عملکرد کشورهای نوظهور (بیرهای آسیا، چین، مالزی و اندونزی) نشان‌دهنده آن است که پیشرفت و توسعه اقتصادی در جهان امروز بر سه پایه تولید، خدمات و صادرات به‌عنوان مثلث توسعه قرار دارد. بدون شک در شرایط فعلی که عوامل متعددی عملاً مانع و راع راه‌اندازی تولید، خدمات و صادرات هستند، باید در شناسایی این عوامل و خنثی‌کردن آنها چه از طریق مقررات‌گذاری و چه از طریق حمایت رسمی از تولیدکنندگان، ارائه‌دهندگان خدمات و صادرکنندگان گام برداشت. در جهان کنونی مهم‌ترین شاخص توسعه کشورها شاخص سهولت انجام کسب‌وکار (Ease of Doing Business) است که بانک جهانی از سال ۲۰۰۴ رساله آن را تهیه و منتشر می‌کند و در آن از روش «اندازه‌گیری هزینه‌های اداری و زمان‌سنجی مراحل انجام کسب‌وکار» استفاده می‌شود. این شاخص نشان‌دهنده آن است که فعالان اقتصادی برای راه‌اندازی یک کسب‌وکار با چه مشکلاتی در کشورهای متوع خود مواجه هستند و دولت‌ها و مسئولان کوشش می‌کنند با شناسایی این موانع و ارائه راهکارهایی موانع را از سر راه کسب‌وکارها برداشته تا کسب‌وکار رونق و به تبع آن تولید ناخالص داخلی افزایش و با افزایش تولید ناخالص داخلی صف بی‌کاری در هم شکسته و موجبات رفاه اجتماعی نیز فراهم شود. در این نیز به‌منظور رفع موانع در سال ۱۳۹۲ هیئتی به نام «هیئت مقررات‌زایی و تسهیل صدور مجوز کسب‌وکار» تشکیل شد و وظیفه آن «شناسایی مقررات زاید و حذف ایین مقررات و همچنین تقلیل هزینه‌های صدور مجوز کسب‌وکار» بود و همچنین باید تمهیداتی را فراهم می‌کرد تا رتبه ایران در شاخص انجام کسب‌وکار جهانی به کمتر از ۲۰ در مدت ۱۰ سال آینده ارتقا یابد.گزارش پایش محیط کسب‌وکار اتاق بازرگانی ایران که به صورت فصلی تهیه و منتشر می‌شود، نشان می‌دهد که همین اجرانشدن مصوبات هیئت مقررات‌زایی و تسهیل صدور مجوز کسب‌وکار باعث شده است تا مؤلفه‌ای مانند «موانع در فرایندهای اداری و اخذ مجوزهای کسب‌وکار در دستگاه‌های اجرایی» در یک‌سالو نیم گذشته به مانع جدی‌تری بر سر راه کسب‌وکارها تبدیل شود. شایان ذکر است که عدد ۱۰ بدترین ارزیابی ممکن از مؤلفه را نشان می‌دهد.

ریشه‌یابی این مجموعه عوامل نشان می‌دهد که

برخی از آنها درون‌زا و برخی دیگر برون‌زا بوده که

برایند آنها عملاً چرخه تولید و خدمات و صادرات

را متزلزل و هزینه‌های مبادلاتی را به‌شدت افزایش

داده؛ به‌طوری‌که کسب‌وکار فاقد توجیه اقتصادی

شده است. ابعاد داخلی این موانع شامل تشدید

قانون‌گذاری و مقررات لحظه‌ای، نوسانات نرخ

ارز، فقدان سیاست راهبرد در مقابله با تحریم‌ها،

تخصیص ارز رفاقتی، نبود حمایت جدی از تولید،

خدمات و صادرات، فقدان عدالت و انصاف در

قانون‌گذاری مالیاتی و بیمه‌ای، زمین‌گیرشدن

شبکه بانکی کشور به علت ورود بانک‌ها به حیطه

بنگاه‌داری و کسب‌وکارهای بافنی بانک‌داری و

افزایش هزینه تأمین مالی داخلی و ابعاد بیرونی

آن نیز شامل تحریم، الزکارافتادن شبکه سوئیفت

بانکی، فعالیت شبکه‌های غیررسمی ریسکی به

جای شبکه‌های رسمی بانکی، استفاده‌نکردن از

مجاری رسمی صادراتی جهان و اجتناب کشورهای

پیشرو بازار از معامله با تاجار و کسب‌وکارهای ایرانی

است. در فعالیت‌های کشاورزی علاوه بر عوامل فوق،

عوامل زیست‌محیطی، خشک‌سالی و آسیب‌پذیری

آب و خاک کشور نیز اقرون شده؛ به‌طوری‌که هزینه

ایس عوامل بر تولید، خدمات و صادرات باعث شده

کشورهای رقیب و همجوار عملاً به‌تدریج بازارهای

منطقه‌ای را که سنتاً در اختیار تاجار و کسب‌وکارهای

ایران بود، با اعمال تخفیفات تعرفه‌ای صادراتی از

چنگ ما خارج کنند. به نقطه مطلوب نرسیده‌ایم و در

این زمینه از بسیاری کشورهای منطقه عقب‌تر هستیم؛

به‌طوری‌که در شرایط برابر از نظر کیفیت و قیمت

یک کالا، کشورهای رقیب ما در منطقه، راحت‌تر و

با هزینه کمتری می‌توانند کالای خود را به بازارهای

جهانی صادر کنند. با وجود آنکه براساس گزارش

بانک جهانی، رتبه کشورمان از نظر سهولت فضای

در سال ۲۰۱۸ مشکلات عدیده‌ای عملاً رتبه‌بندی

کشورمان را با برکشت به پلکان قبلی مواجه کرد.

ادامه در صفحه ۵